

Beste medeparochianen,
broeders en zusters,

Vandaag is het de afsluiting
van de internationale gebedsweek,
de internationale gebedsweek
voor de eenheid van de christenen.
En juist vandaag hebben we als tweede lezing
een lezing die daar precies bij past.
Want in de tweede lezing spreekt de apostel Paulus
over eenheid.
'Weest allen eensgezind,
laat er geen verdeeldheid zijn onder u.'

En dan geeft Paulus een paar voorbeeldjes van
wat die eenheid in de weg kan staan, namelijk:
verdeeldheid.
En zo hebben mensen allemaal hun eigen leus:
'Ik ben van Paulus, ik ben van Apollos,
ik ben van Kefas, ik ben van Christus.'
Toen ik zo eens naar deze voorbeelden keek,
dacht ik bij mezelf:
Nou, zo erg is dat toch niet!
'Ik ben van Christus!' Dat willen we allemaal toch wel.
Of, 'ik ben van Paulus', nou, Paulus was toch
één van de grootste apostelen.
En Kefas, Petrus, was toch dé apostel
op wie Christus zijn kerk bouwde.
Wat is er dan mis met deze leuzen?

Ik zat daar zo over na te denken.
En toen viel mijn oog ineens op het volgende:
Al die leuzen beginnen met: ik ben.
Ik ben van Paulus, ik ben van Apollos, ik ben van Kefas,
ik ben van Christus.
Iedere keer staat 'ik ben' voorop.
Ik ben nog even voor de zekerheid
in de Griekse grondtekst gaan kijken.

En daar staat vier keer: ego.
In dat woordje herkennen wij natuurlijk
egoïsme.
Maar het Grieks gebruikte alleen dat woordje 'ego'
als je 'ik' echt wil benadrukken.
Ego, ego, ego, ego.
En ik denk dat dat de bron is van verdeeldheid.
Niet dat iemand een bewonderaar is van Christus of Paulus
of noem maar op.
Maar dat iemand altijd maar weer zijn eigen 'ik' voorop stelt.
Daarom wil ik in mijn preek is nadenken over egoïsme.

Ik weet niet hoe u over egoïsme denkt.
Maar voor mij persoonlijk is dat zoiets als:
'Nou, bij mij valt dat nog wel mee, dacht ik zo!
Ik zie wel egoïstische trekjes bij mensen om mij heen.
Maar bij mijzelf, nou, gaat wel!
Wel, ik denk dat dit het eerste kenmerk is
van een egoïst!
Iemand die denkt dat het bij hem nogal meevalt!

Weet u, onze hele opvoeding is erop gebaseerd
om ons egoïsme zo veel mogelijk weg te poetsen.
Als je als kind iets krijgt,
dan wordt je zo snel mogelijk geleerd
om daarvan ook iets met anderen te delen.
Niet alles voor je zelf houden.
En zo leren we ook bijvoorbeeld zo snel mogelijk
om anderen te helpen.
Om rekening te houden met anderen.
En noem maar op.
Nou, dat zijn allemaal voortreffelijke eigenschappen.
Maar toch, altijd blijft daaronder
nog wel een vorm van egoïsme achter.

Want weet u wat ik denk dat egoïsme ten diepste is!
Het is de 'oerzonde' van de mens.

Dat wil zeggen:
Zelf uitmaken wat goed of slecht is,
en geen ruimte laten voor God.
Je niet laten gezeggen door God.
Zelf de baas willen spelen,
En voor God is daarin geen plaats.

Ik geef u een voorbeeldje!
Heel vaak kan de egoïst gelijk hebben.
Dat is op zich genomen nog niet eens het probleem.
Bijvoorbeeld:
'Ik ben van Christus, ik ben van Paulus.'
Op zich genomen allemaal prachtig.
Maar het probleem zit hem in het
'drammerige ik.'
Ze zijn zo vol van zichzelf,
dat ze, zelfs al zijn ze voor Christus en voor Paulus,
toch niet met elkaar kunnen samenwerken.
Want zij zijn bovenal vol van zichzelf.
Dat is egoïsme.
En dat wordt dan de bron van verdeeldheid.

Als ik dan kijk naar Jezus Christus.
Hij had natuurlijk in alles gelijk.
En toch was Hij bereid zijn 'Ik' op te geven.
Zijn gelijk los te laten.
Toen Hij daar hing aan dat kruis op Golgotha,
toen had Hij zijn gelijk kunnen halen.
Maar Hij gaf zijn gelijk over aan God zijn Vader.
Hij gaf zijn 'Ik' op aan het kruis op Golgotha.
'Vader, indien het mogelijk is,
laat deze beker aan Mij voorbijgaan.
doch niet gelijk Ik wil,
maar gelijk Gij wilt.'

Het is soms goed om voor een bepaalde zaak te strijden.
Misschien zelfs de barricaden op te gaan.

Maar als het dan maar wel is voor de zaak,
en niet voor ons eigen 'ik'!
Voelt u het verschil!
Daar gaat het om!

En tot slot.
Er is helaas ook nog een verkeerde vorm van eenheid.
Dat zie je bijvoorbeeld als in een klas op de middelbare school
alle leerlingen zich keren tegen één leerling.
De zogenaamde 'zondebok'.
Ik denk dat we dat allemaal wel eens hebben meegemaakt.
Voordat je het weet kom je in een meerderheid terecht
die zich allemaal tezamen afzetten tegen één leerling.
Een zeer kwalijke zaak.

Maar hebben alle mensen zich op een bepaald moment
ook niet afgezet tegen Jezus?
'Kruisig Hem', riepen ze in koor.
En het hele volk liet zich meeslepen
door de Hoge priesters en Schriftgeleerden.
Eenheid kan ook zo gevaarlijk zijn.
Ook in onze tijd zie ik soms een eenheid ontstaan
tussen kerken,
die mij soms meer zorgen baart dan vreugde geeft!

Want weet u, voor mij mogen kerken verschillend zijn!
Ik ben blij met strenge protestantse kerken,
want ik zie daar iets van de Heiligheid van God.
Het diepe respect voor God.
Niet God zo maar in je broekzak steken,
maar echt diep respect voor God hebben.
Ik ben blij met charismatische Pinksterkerken,
want daar ik zie iets van de Heilige Geest,
de Liefde van God, de kracht van God.
Ik ben blij met onze eigen Katholieke kerk,
omdat ik daar iets zie van een monastieke gebedscultuur.

Een cultuur van gebed en schoonheid,
die ik in andere kerken nog wel eens mis.

Daarom geloof ik dat de sleutel voor eenheid vooral is:
Loskomen van ons egoïsme.
En dan kan alles in vrijheid naast elkaar bestaan!
Dan komen alle ledematen van het Lichaam,
hoe verschillend ook,
allemaal onder hetzelfde Hoofd, Jezus Christus.
Dan is er nog maar een Ik,
dat is Christus in mij!
Amen.